

Cockers färger – är det en knepig historia?

Till att börja med behöver man bestämma sig för vilken typ av ”pigmentering” man talar om, framförallt när det gäller de brokiga varianterna av orange och lemon (samt även de enfärgat röda). Den engelska cockerklubben talar om pigmentering av **huden**, vilket är vad vi också avser när vi diskuterar begreppet ”pigment” i den kommande texten. **Pälsens färg**, är en annan sak.

Det är också av intresse att veta om färgbestämningen ska utgå ifrån hundens ”fenotyp”, d.v.s. det vi kan observera med blotta ögat? Eller sätter vi färgen utifrån den färggenetiska uppsättningen, d.v.s. utifrån ”genotypen”? Som vi kan tolka den engelska cockerklubben, har man där valt att göra lite både och, utan någon genomgående, helt konsekvent och logisk linje. Tolkningarna borde därför också kunna bli både inkonsekventa och ologiska ibland. Emellanåt kanske till och med förvirrande.

Frågan är hur vi vill göra i Sverige? Ska färgbestämningen bli något man gissar sig fram till? Eller ska vi försöka resonera oss fram till några genetiskt hållbara argument? Vi kanske ska försöka begränsa oss till färgbestämningar som faktiskt går att bedöma på småvalpar, men ur det färggenetiska perspektivet? Utan att förlora oss i så många varianter att det blir rent omöjligt att sortera ut vad som är vad. Vad som känns viktigt i sammanhanget är att kunna bestämma korrekt färg på valparna när de registreras. I Sverige sker ju detta oftast innan valparna hunnit bli 8 veckor.

Därför anser vi det är att föredra att färgbestämma baserat på hundens genetiska färg, vilken speglas av dess pigment i huden. En golden/lemon är att likställa med en brun vad gäller pigmentering i huden. Även om variation i styrka på pigmentet kan ses så har en lemon aldrig svart pigment, då detta är en genetisk omöjlighet. Variationen sträcker sig från rosa (köttfärgad) till brun. De punkter man bör titta på är nos, läppar och ögonkanter samt ögonens färg. Förekommer det inget svart är hunden lemon. Då alla ”röda” föds med ofärgade trampdynor och nosar måste man avvakta tills valparna uppnått 2-3 veckors ålder innan man med säkerhet kan urskilja vad hundens färg är.

Färgerna baseras på totalt 4 grundfärger; svart, brunt, rött och gult. Dessa uppstår då två genpar samverkar. Förenklat kallas det ena paret för B och det andra för E. Som i samtliga fall när det gäller gener har en individ två alleler (varianter av en gen) – en från vardera föräldern. Dessa kan vara dominanta eller recessiva. Dominanta betecknas med stor bokstav, i de här fallen B och E och de recessiva med små bokstäver, b och e. Svart är den mest dominant färgen och har dominant alleler i båda genparen, medan gult är den mest recessiva färgen och har bara recessiva alleler i båda genparen. Rött och brunt har minst en dominant allel av det ena genparet och två recessiva av det andra. Se här (”-” innebär att det kan vara antingen en dominant eller recessiv allel);

B- E- = svart

bbee = gult

bbE- = brunt

B-ee = rött

Vårt förslag är alltså att färgsätta ur det genetiska perspektivet där uppfödaren har en rimlig möjlighet att färgbestämma sina valpar efter givna och hållbara parametrar.

/Henrik Johansson och Annika Olsson (februari 2014)

Orange: En brokig cocker med olika nyanser och olika grad av röd teckning. **Mörkt (från brunt till svart) pigmenterad på nos, läpp- och ögonkanter. Mörka ögon.** Denna hund har en genupsättning för grundfärgen "röd".

Lemon: En brokig cocker med olika nyanser och olika grad av röd teckning. **Ljust (från rosa till brunt) pigmenterad på nos, läpp- och ögonkanter. Ljusare ögon.** Denna hund har en genupsättning för färgen "gul" (och därmed också dubbla anlag för brunt).

Här följer några exempelfoton utifrån detta resonemang:

Orange:

Lemon:

Slutligen en bild på en "lemon" cocker (tillsammans med två bruna).

